

Kommunstyrelsen

Remiss – Särskilt skyddsvärda ekar och ekmiljöer - naturvårdsstrategi för Stockholms län

Yttrande till Länsstyrelsen i Stockholms län

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen antar föreslaget yttrande över remissen *Särskilt skyddsvärda ekar och ekmiljöer - naturvårdsstrategi för Stockholms län*, i enlighet med bilaga 1 till tjänsteskrivelse daterad den 23 april 2020

Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Nacka kommun har fått strategin *Särskilt skyddsvärda ekar och ekmiljöer - naturvårdsstrategi för Stockholms län* på remiss. Remissen ger förslag på värdeetrakter för ekmiljöer i Stockholms län. Syftet med strategin är att bevara och utveckla de naturvärden som länets värdefulla ekar och ekmiljöer utgör. Den ska vara ett underlag för skötselåtgärder, hänsyn och skydd av miljöer samt för kunskapsuppbyggnad.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden, natur- och trafiknämnden och kommunstyrelsens miljöutskott har berett remissen och lämnat synpunkter utifrån sina respektive ansvarsområden. Kommunstyrelsen beslutar om ett yttrande där kommunens samlade synpunkter lämnas.

I stadsledningskontorets förslag till yttrande framhålls att Nacka kommun är mån om att de värdefulla ekmiljöerna i Stockholmsregionen bevaras och utvecklas. Inventering av ekar genomförs i kommunal regi när kommunen planerar och utvecklar områden inom ramen för planläggning. Kommunen har även tagit fram underlag för grön infrastruktur och spridningssamband för ädellövträd, där värdefulla ekar ingår. Samtidigt har kommunen även många andra hänsyn och intressen att beakta och göra avvägningar kring. Det vore inte realistiskt att kommunen skulle kunna säkerställa att alla viktiga förekomster av särskilt

skyddsvärda träd är inventerade och tillgängliggjorda till 2024. Att göra inventeringar på privat tomtmark bedöms inte heller som realistiskt då det skulle vara ett mycket omfattande arbete vars effekt riskerar att bli begränsad.

Stadsledningskontorets förslag till yttrande i dess helhet framgår av bilaga 1 till tjänsteskrivelsen.

Ärendet

Bakgrund

Nacka kommun har fått strategin *Särskilt skyddsvärda ekar och ekmiljöer - naturvårdsstrategi för Stockholms län* på remiss. Remissen ger förslag på värdeotrakter för ekmiljöer i Stockholms län. Syftet med strategin är att bevara och utveckla de naturvärden som länets värdefulla ekar och ekmiljöer utgör. Den ska vara ett underlag för skötselåtgärder, hänsyn och skydd av miljöer samt för kunskapsuppbyggnad.

Remissens innehåll i korthet

Syftet med strategin är att bevara och utveckla de naturvärden som länets värdefulla ekar och ekmiljöer utgör. Strategin omfattar rekommendationer på åtgärder som kan utföras av kommuner, privata aktörer och Länsstyrelsen. Målet är att strategin ska ge stöd för prioriteringar, kunna skapa synergier mellan olika aktörers åtgärder, kunna identifiera särskilt viktiga skötselåtgärder inom de utpekade värdeotrakterna och fungera som kunskapsunderlag vid planering av bebyggelseutveckling med mera.

Länsstyrelsen ger förslag på 18 värdeotrakter varav nio bedöms vara prioriterade. Tre av värdeotrakterna berör Nacka kommun, varav en löper diagonalt genom kommunen medan de två andra berör kommunens östra och västra områden. Samtliga av dessa tre är bland de nio prioriterade värdeotrakterna som bedöms som mest värdefulla och där länsstyrelsen kommer att fokusera sina åtgärdsinsatser.

Remissinstansernas synpunkter

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden, natur- och trafiknämnden och kommunstyrelsens miljöutskott har berett remissen och lämnat synpunkter utifrån sina respektive ansvarsområden. Nedan framgår i korthet vilka synpunkter dessa har lämnat med anledning av förslaget.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden lämnar i huvudsak följande synpunkter.

- Som myndighet med ansvar för översikts- och detaljplanering samt skötsel och förvaltning har kommunen en rad hänsyn och intressen att beakta och göra avvägningar kring. Där utgör ekar och övriga värdefulla träd ett av flera hänsynsområden.

- Strategins utpekade värde-trakter och föreslagna åtgärder kan utgöra ett användbart underlag vid planering och val av åtgärder för att gynna arter knutna till ekar och ekmiljöer.
- Nämnden vill uppmärksamma länsstyrelsen på att det finns fler målkonflikter och hänsyn som behöver tas än vad som framgår i strategin. En av regionens största utmaningar är att tillgodose behovet av bostäder. Det framgår inte tillräckligt tydligt i strategin att avvägningar behöver ske i det enskilda fallet av bevarandevärde av skogsmark respektive behov av bostäder. Strategins inriktning kan tolkas så att ek- och eksamband nu får en särställning i förhållande till exempelvis bostäder. Det är önskvärt att länsstyrelsen förtydligar den delen så att det inte råder någon osäkerhet vid fortsatt planering av bostäder i bland annat centrala Nacka.
- Det är viktigt att länsstyrelsen är tydlig i sin kommunikation mot kommunerna gällande vilka underlag kopplade till grön infrastruktur – i form av spridningsanalyser, värde-trakter, skyddsvärda träd med mera – som är aktuella, samt när vilket underlag är lämpligt att använda.
- En heltäckande kartering av ekar på kommunalägd mark vore önskvärd men kommunen har inte möjlighet att säkerställa att alla viktiga förekomster av särskilt skyddsvärda träd är inventerade och tillgängliggjorda till 2024 så som strategin föreslår. Detsamma gäller förslaget om inventering av skyddsvärda ekar på privat tomtmark. Bedömning av påverkan på ekar utifrån befintligt underlag och nya inventeringar görs i samband med enskilda projekt och åtgärder, men heltäckande kartering och inventering enligt strategin är i dagsläget inte prioriterat av kommunen.

Natur- och trafiknämnden

Natur- och trafiknämnden lämnar i huvudsak följande synpunkter.

- Strategins utpekade värde-trakter och föreslagna åtgärder kan utgöra ett användbart underlag vid planering och val av åtgärder för att gynna arter knutna till ekar och ekmiljöer.
- Det är viktigt att länsstyrelsen är tydlig i sin kommunikation mot kommunerna gällande vilka underlag kopplade till grön infrastruktur i form av spridningsanalyser, värde-trakter, skyddsvärda träd med mera som är aktuella samt när vilket underlag är lämpligt att använda. För att kartunderlaget ska vara tillämpbart i planeringen krävs att det finns tillgängligt digitalt och nedladdningsbart och helst samlas där länsstyrelsens övriga planeringsunderlag finns för att underlätta för planerare och handläggare på kommunerna att hitta och använda underlaget.
- En heltäckande kartering av ekar på kommunalägd mark vore önskvärd men kommunen har inte möjlighet att säkerställa att alla viktiga förekomster av särskilt skyddsvärda träd är inventerade och tillgängliggjorda till 2024 så som strategin föreslår. Detsamma gäller förslaget om inventering av skyddsvärda ekar på privat tomtmark. Bedömning av påverkan på ekar utifrån befintligt underlag och nya inventeringar görs i samband med enskilda projekt och åtgärder, men heltäckande

kartering och inventering enligt strategin är i dagsläget inte prioriterat av kommunen.

Kommunstyrelsens miljöutskott

Kommunstyrelsens miljöutskott lämnar i huvudsak följande synpunkter.

- Inom Nacka kommun finns många värdefulla ekmiljöer varav flera är lokaliserade till reservat och därmed skyddade. På det viset bidrar kommunen till att bevara och utveckla de värdefulla och unika ekmiljöerna i Stockholmsregionen. Kommunerna är en av de aktörer som har ett ansvar för att säkerställa och utveckla värdefulla ekmiljöer.
- Som myndighet med ansvar för översikts- och detaljplanering samt skötsel och förvaltning har kommunen en rad hänsyn och intressen att beakta och göra avvägningar kring. Där utgör ekar och övriga värdefulla träd ett av flera viktiga hänsynsområden. I det här sammanhanget kan påpekas att kommunen tar ut höga viten vid olovliga nedtagningar av ekar. Det är en viktig markering av ekarnas höga värden.
- Nacka kommun har tagit fram aktuella kommunala underlag för grön infrastruktur och spridningssamband för ädellövträd, där värdefulla ekar ingår. Detta kommer att utgöra ett underlag bland annat i den fysiska planeringen och som underlag för skötsel och förvaltning av naturmark och parker.
- Den föreslagna naturvårdsstrategin med utpekade värdetrakter skulle kunna utgöra ett kompletterande kunskapsunderlag för Nacka, både i den övergripande och detaljerade planeringen, samt i samband med skötsel och förvaltning. Det är viktigt att strategin blir ett stöd för kommunerna och inte ett underlag som försvårar och försenar redan långa planeringsprocesser.
- Länsstyrelsen har under de senaste åren tagit fram en rad olika kartläggningar och analyser kring grön infrastruktur, grönstruktur, spridningssamband och ekar. Det är positivt att Länsstyrelsen tar ett ansvar för att tillhandahålla underlag inom dessa områden, däremot finns det ett så pass stort antal analyser nu att det är svårt att väga och prioritera vilket underlag som är lämpligt att använda. I den föreslagna naturvårdsstrategin presenteras nya analyser vilket innebär att ytterligare kartsnitt med likartad information tillkommer. Det är viktigt att Länsstyrelsen är tydlig i sin kommunikation gällande vilka av dessa underlag som är aktuella samt när vilket underlag är lämpligt att använda.
- Det är avgörande att karteringar och analyser samlas där annat planeringsunderlag från länsstyrelsen tillhandahålls samt att det tillgängliggörs som nedladdningsbara GIS-filer för att vara lättillgängliga och användbara för kommunens handläggare.
- Inventeringar i kommunal regi genomförs när kommunen planerar och utvecklar områden inom ramen för planläggning samt inom ramen för förvaltningen av den kommunala marken. Att kommunen skulle kunna säkerställa att alla viktiga förekomster av särskilt skyddsvärda träd är inventerade och tillgängliggjorda till 2024 bedöms inte som realistiskt. Att göra inventeringar på privat tomtmark bedöms inte heller som realistiskt, dels då det inte ingår i några direkta kommunala

uppdrag, dels då det skulle vara ett mycket omfattande arbete vars effekt i form av genomförda åtgärder riskerar att bli begränsad.

Stadsledningskontorets samlade bedömning samt förslag till yttrande

Stadsledningskontoret instämmer i allt väsentligt i synpunkterna från miljö- och stadsbyggnadsnämnden, natur- och trafiknämnden och kommunstyrelsens miljöutskott.

Stadsledningskontoret vill särskilt framhålla att Nacka kommun är mån om att de värdefulla ekmiljöerna i Stockholmsregionen bevaras och utvecklas. Inom Nacka kommun finns många värdefulla ekmiljöer varav flera är lokaliserade till reservat och därmed skyddade. Inventering av ekar genomförs i kommunal regi när kommunen planerar och utvecklar områden inom ramen för planläggning. Kommunen har även tagit fram underlag för grön infrastruktur och spridningssamband för ädellövträd, där värdefulla ekar ingår. Detta kommer att utgöra ett stöd i bland annat den fysiska planeringen och som underlag för skötsel och förvaltning av naturmark och parker. Samtidigt har kommunen även många andra hänsyn och intressen att beakta och göra avvägningar kring.

Stadsledningskontoret bedömer det inte som realistiskt att kommunen skulle kunna säkerställa att alla viktiga förekomster av särskilt skyddsvärda träd är inventerade och tillgängliggjorda till 2024. Att göra inventeringar på privat tomtmark bedöms inte heller som realistiskt då det skulle vara ett mycket omfattande arbete vars effekt riskerar att bli begränsad.

Stadsledningskontorets förslag till yttrande i dess helhet framgår av bilaga 1 till tjänsteskrivelsen.

Ekonomiska konsekvenser

Strategin föreslår att kommunen ska genomföra åtgärder som skulle behöva ske utanför ramen för kommunens ordinarie fysiska planering och drift. Därmed uppstår ökade kostnader i form av omfattande inventeringar och informationsinsatser.

Konsekvenser för barn

Strategin i sig har inte några direkta konsekvenser för barn, men åtgärder för att bevara och utveckla de naturvärden som länets värdefulla ekar och ekmiljöer utgör har positiva effekter för den miljö barnen kommer växa upp i och vistas i.

Bilagor

1. Förslag till yttrande
2. Remissen "Särskilt skyddsvärda ekar och ekmiljöer - naturvårdsstrategi för Stockholms län"
3. Protokollsutdrag från miljö- och stadsbyggnadsnämnden den 22 april inkl tjänsteskrivelse
4. Protokollsutdrag från natur- och trafiknämnden den 22 april inkl tjänsteskrivelse
5. Protokollsutdrag från kommunstyrelsens miljöutskott den 14 april 2020 inkl tjänsteskrivelse

Andreas Totschnig
Miljö- och bygglovsdirektör
Stadsledningskontoret

Anders Fredriksson
Enhetschef
Juridik- och kanslienheten

Rebecca Band
Kommunsekreterare
Juridik- och kanslienheten